

PRIMLJENO:	25 - 11	20 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	16 - 02/14 - 1		
VEZA:			
EPA:	414 XXV		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE

Broj: 08-224/

Podgorica, 20. februar 2014. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 6. februara 2014. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POREZU NA UGLJOVODONIKE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", broj 88/09), ovaj zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr RADOJE ŽUGIĆ, ministar finansija i mr VLADAN DUBLJEVIĆ, generalni direktor Direktorata za rudarstvo i geološka istraživanja u Ministarstvu ekonomije.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

**Z A K O N
O POREZU NA UGLJOVODONIKE**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

- (1) Ovim zakonom uvodi se obaveza plaćanja poreza na dobit od upstream operacija koje se odnose na ugljovodonike (u daljem tekstu: porez na ugljovodonike).
- (2) Upstream operacijama, iz stava 1 ovog člana, smatraju se aktivnosti koje se odnose na vađenje ugljovodonika iz ležišta, izgradnju ili korišćenje postrojenja i prateće opreme za potrebe proizvodnje i isporuke ugljovodonika, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport ili korišćenje nafte i gasa za potrebe proizvodnje ugljovodonika i druge aktivnosti povezane sa upstream operacijama, osim transporta ugljovodonika na veliko željeznicom, vazduhoplovima, drumskim vozilima ili plovnim objektima.

Primjena

Član 2

- (1) Ovaj zakon primjenjuje se na upstream operacije koje se obavljaju:
 - 1) u podmorju Crne Gore u mjeri u kojoj se te operacije obavljaju u područjima koja su pod suverenitetom, odnosno na kojima Crna Gora ostvaruje suverena prava i jurisdikciju i/ili postrojenjima koja se nalaze na teritoriji pod jurisdikcijom Crne Gore;
 - 2) u ležištima koja se nalaze van međunarodnih granica ili srednje razdjelne linije u odnosu na drugu državu, u obimu prava na ekstrakciju ugljovodonika koje Crnoj Gori pripada na osnovu međunarodnog ugovora;
 - 3) van teritorije Crne Gore ili područja iz tačke 1 ovog stava, a koje se odnose na dovođenje ugljovodonika do kopnene teritorije Crne Gore, kao i izvođenje radova ili izgradnje odnosno korišćenja postrojenja u tu svrhu, shodno pravu Crne Gore da uvede poreze na te upstream operacije u skladu međunarodnim javnim pravom ili međunarodnim ugovorom;
 - 4) u okviru granica kopnene teritorije, unutrašnjih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, a odnose se na transport ugljovodonika iz područja navedenih u tač. 1, 2 i 3 ovog stava, kao i na druge aktivnosti iz utovarnih i istovarnih postrojenja koje su povezane sa proizvodnjom ili transportom tih ugljovodonika.

- (2) Ovaj zakon primjenjuje se i na aktivnosti, radove, obradu i/ili preradu ugljovodnika u postrojenjima za proizvodnju ili transport u područjima iz stava 1 ovog člana, bez obzira da li su ugljovodonici izvađeni iz ležišta koja se nalaze u tim područjima.

Isključivanje primjene drugog propisa

Član 3

Na prihode od upstream operacija ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica.

Poreski obveznik

Član 4

- (1) Poreski obveznik je privredno društvo ili dio stranog društva koje obavlja upstream operacije, na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika, kao i drugo lice koje obavlja upstream operacije u skladu sa međunarodnim ugovorom.
- (2) Poreski obveznik, iz stava 1 ovog člana, ima status velikog poreskog obveznika, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreska administracija.

Oporezivanje prihoda od drugih aktivnosti

Član 5

Prihodi od drugih aktivnosti koje ostvari poreski obveznik koji nijesu obuhvaćeni ovim zakonom, kapitalni dobiti uključujući i prenos ili ustupanje pripadajućeg udjela iz ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika i prihodi od kapitala oporezuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **ugljovodonici** su sve vrste ugljovodnika koji se u prirodnom stanju nalazi ispod površine tla ili morskog dna, u tečnom ili gasovitom stanju, kao i sirovo mineralno ulje, prirodni benzin, prirodni gasovi i ostale supstance koje se mogu sa njima izvaditi iz ležišta;
- 2) **ležište** je elementarna i samostalna akumulacija ugljovodnika u zemljinoj kori, koja je utvrđena istraživanjem i ograničena strukturnim i stratigrafskim granicama;
- 3) **istraživanje** su operacije geološkog, geofizičkog ili drugog oblika detaljnog ispitivanja zemljine kore, primjenom odgovarajućeg metoda u cilju utvrđivanja prisustva ugljovodnika i karakteristika ležišta, osim bušenja bušotine;

- 4) **proizvodnja** je operacija vađenja ugljovodonika iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema nafte ili gasa za proizvodnju, transport ili skladištenje, likvifikacija gasa, kao i dovođenje ugljovodonika do terminala u postrojenjima koja se nalaze na teritoriji pod jurisdikcijom Crne Gore;
- 5) **bušotina** je kanal izveden ispod površine zemlje bušenjem koje se obavlja za potrebe prodiranja do slojeva koji sadrže ugljovodonike ili za potrebe proizvodnje, izuzev plitkog bušenja za potrebe seizmičke kalibracije;
- 6) **transport** je upućivanje ugljovodonika cjevovodom, kao i planiranje, priprema, izgradnja, postavljanje cijevi, funkcionisanje i korišćenje postrojenja za potrebe transporta;
- 7) **ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika** je ugovor zaključen u pisanoj formi između koncedenta i koncesionara kojim se uređuju međusobna prava i obaveze za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koji su u skladu sa zakonom kojim se uređuje istraživanje i proizvodnja ugljovodonika (u daljem tekstu: Zakon);
- 8) **koncesionar** je privredno društvo koje je steklo pravo na istraživanje i proizvodnju ugovorom o koncesiji, u skladu sa Zakonom;
- 9) **teritorija Crne Gore** je kopno do donje granice zemljine kore i područje podmorja unutar međunarodno priznatih granica Crne Gore u skladu sa međunarodnim javnim pravom;
- 10) **podmorje** obuhvata unutrašnje vode, teritorijalno more, ekonomsku zonu i epikontinentalni pojas Crne Gore i prostire se od morske površine do donje granice zemljine kore i u drugoj zoni u skladu sa međunarodnim javnim pravom;
- 11) **instalacija** je plutajući, fiksirani ili pokretni brod, vozilo, plovni objekat, uređaj, objekat, postrojenje ili oprema za istraživanje i proizvodnju nafte ili gasa izuzev cjevovoda, broda, vozila ili plovnog objekta koji se koristi za potrebe transporta nafte ili gasa u rasutom stanju;
- 12) **postrojenja** su jedna ili više instalacija, mašina, objekata, uređaja, cjevovoda ili vodova koji se koriste za istraživanje, proizvodnju, transport ili skladištenje koje je povezano sa proizvodnjom ugljovodonika;
- 13) **nezavisna lica** su kupac i prodavac između kojih ne postoji zajednički interes koji bi mogao uticati na ugovorenu cijenu ugljovodonika;
- 14) **realizacija ugljovodonika** je raspolaganje ugljovodonicima sa ili bez naknade;
- 15) **realizacija osnovnih sredstava** je raspolaganje osnovnim sredstvima sa ili bez naknade.

II. PORESKA OSNOVICA I PORESKA STOPA

Poreska osnovica

Član 7

Osnovicu poreza na ugljovodonike predstavlja razlika između prihoda ostvarenih od upstream operacija i rashoda priznatih u skladu sa ovim zakonom.

Prihodi od upstream operacija

Član 8

(1) Prihodima od upstream operacija smatraju se:

- 1) prihodi ostvareni po osnovu proizvodnje, transporta, prerade i/ili prodaje, odnosno realizacije ugljovodnika;
 - 2) prihodi od kamata i drugi prihodi od finansiranja, kursne razlike i finansijske dobiti od upstream operacija;
 - 3) prihodi po osnovu realizacije osnovnih sredstava pribavljenih za korišćenje u aktivnostima koje se odnose na upstream operacije;
 - 4) tržišna vrijednost osnovnog sredstva koje je prestalo da se koristi za upstream operacije;
 - 5) novčana sredstva preostala na posebnom računu za deinstalaciju (u daljem tekstu: fond za deinstalaciju) nakon završenog procesa deinstalacije postrojenja u skladu sa Zakonom;
 - 6) vrijednost zaliha ugljovodnika.
- (2) Prihodom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatraju se novčana sredstva ostvarena po osnovu poravnjanja zaključenog radi naknade štete prema trećim licima usljed prestanka upstream operacija ili deinstalacije postrojenja.
- (3) Prihodom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatraju se novčana sredstva ostvarena po osnovu realizacije osnovnih sredstava koja su uništena usljed požara ili druge nezgode, odnosno eksproprisana, ako poreski obveznik ta novčana sredstva reinvestira u roku od tri godine od dana njihove realizacije za nabavku novih osnovnih sredstava iste vrste.
- (4) Poreski obveznik je dužan da, u slučaju iz stava 3 ovog člana, organu uprave nadležnom za poslove poreza (u daljem tekstu: poreski organ) dostavi odgovarajuća sredstva obezbjeđenja za reinvestiranje novčanih sredstava.
- (5) Bliži postupak, vrste sredstava obezbjeđenja i rokove za dostavljanje sredstava obezbjeđenja iz stava 4 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Rashodi po osnovu upstream operacija

Član 9

- (1) Rashodi po osnovu upstream operacija su kapitalni troškovi, operativni troškovi, sredstva uplaćena u fond za deinstalaciju i troškovi finansiranja.
- (2) Kapitalni troškovi, iz stava 1 ovog člana, su troškovi nastali kupovinom, odnosno drugim pribavljanjem postrojenja za proizvodnju ili transport ugljovodnika, uključujući instalacije ili strukture kao što su platforme, podmorske instalacije i postrojenja, terminali, postrojenja i cjevovodi, podvodni kablovi za snabdijevanje postrojenja energijom (struja, hidraulika i sl.), hemikalijama i daljinskim kontrolama, neophodnu pripadajuću opremu i drugu pokretnu imovinu koja je sastavni dio ili je povezana sa tim postrojenjima, kao i troškove istraživanja koji se priznaju u skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika.
- (3) Operativni troškovi iz stava 1 ovog člana, su troškovi za zarade zaposlenih i za druge oblike radnog angažovanja u vezi sa upstream operacijama, troškovi potrošnog materijala, troškovi

usluga, kao i drugi troškovi koji se priznaju u skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika.

- (4) Sredstva uplaćena u fond za deinstalaciju, iz stava 1 ovog člana, su sredstva uplaćena na ime budućih rashoda za deinstalaciju postrojenja za proizvodnju, obradu, preradu, ili transport ugljovodnika.
- (5) Izdaci za zdravstvene, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, priznaju se kao rashod najviše do 1% ukupnog prihoda, osim rashoda nastalih za potrebe obuke domaćeg kadra iz institucija koje se finansiraju iz javnih prihoda po osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika.
- (6) Svi rashodi koji se priznaju u skladu sa st. 1 do 5 ovog člana i članom 10 ovog zakona moraju biti dokumentovani.
- (7) Prihodi iz člana 8 ovog zakona i rashodi iz st. 1 do 5 ovog člana i člana 10 ovog zakona bliže se određuju propisom Ministarstva.

Troškovi finansiranja

Član 10

- (1) Troškovi finansiranja iz člana 9 stav 1 ovog zakona, su neto finansijski troškovi za obavljanje upstream operacija, nastali po osnovu zaduženja uz kamatu.
- (2) Neto finansijski troškovi iz stava 1 ovog člana, obuhvataju rashode za kamate, kao i razliku između pozitivne i negativne kursne razlike na zaduženja.
- (3) Ako su pozitivne kursne razlike veće od rashoda za kamate i negativnih kursnih razlika, taj iznos predstavlja neto finansijski prihod i smatra se prihodom u skladu sa članom 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona.
- (4) Kamate i pripadajući troškovi prema povjeriocu sa statusom povezanog lica priznaju se na teret rashoda u visini koja ne prelazi troškove kamata na slobodnom tržištu.

Rashodi koji se ne priznaju

Član 11

Na teret rashoda ne priznaju se:

- 1) odbici po osnovu amortizacije gudevila;
- 2) gubici ili ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjedjenja osnovnih sredstava;
- 3) naknada za proizvedenu naftu i gas za mjesečno ekstrakovane ugljovodnike koja se plaća u skladu sa Zakonom;
- 4) godišnja naknada za površinu koja se koristi na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju koja se plaća u skladu sa Zakonom;

- 5) provizije od prodaje, diskonta ili troškova transfera ugljovodonika između povezanih lica;
- 6) rashodi nastali kao rezultat naknada štete prema trećim licima usljed prestanka upstream operacija ili deinstalacije;
- 7) rashodi na račun poravnanja koja su primljena za gubitke nastale na osnovu Zakona;
- 8) novčane kazne i penali u vezi sa kršenjem ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika ili posebnog zakona;
- 9) kamate i penali za neblagovremeno plaćanje obaveza;
- 10) kamate isplaćene nerezidentima, ako su plaćene po stopi višoj od uobičajene komercijalne stope.

Vremensko razgraničavanje rashoda

Član 12

- (1) Kapitalni troškovi iz člana 9 stav 2 ovog zakona priznaju se po stopi od 20% godišnje.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, rashodi iz člana 9 st. 3, 4 i 5 i člana 10 ovog zakona priznaju se u godini u kojoj su nastali.
- (3) Prva godina vremenskog razgraničavanja troškova iz stava 1 ovog člana je godina u kojoj je nastao taj trošak.
- (4) Bliži način vremenskog razgraničavanja rashoda iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Priznavanje, odnosno prenos gubitaka

Član 13

- (1) Gubici od upstream operacija nastali po osnovu priznatih rashoda iz čl. 9 i 10 ovog zakona mogu se prenositi na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, bez vremenskog ograničenja i bez obračunate kamate na saldo koji postoji na kraju poreskog perioda.
- (2) U slučaju zajedničkih poslovnih aktivnosti koje su rezultirale gubitkom, ukupan nepokriveni gubitak koji se odnosi na upstream operacije poreskom obvezniku priznaje se srazmjerno njegovom udjelu u zajedničkoj poslovnoj aktivnosti, ako se ti gubici ne mogu utvrditi na osnovu dokumentacije.
- (3) U slučaju statusnih promjena poreskog obveznika koji ima gubitak, ukupan nepokriveni gubitak koji se odnosi na upstream operacije može se prenijeti sa tog poreskog obveznika na sticaoca.

Utvrđivanje prihoda od upstream operacija

Član 14

Prihodi od upstream operacija iz člana 8 stav 1 tač. 1 i 6 ovog zakona utvrđuju se na osnovu ugovorene cijene ili poreske referentne cijene utvrđene u skladu sa članom 15 ovog zakona (daljem tekstu: referentna cijena), ako ugovorena cijena odstupa od referentne cijene.

Utvrđivanje referentne cijene

Član 15

- (1) Referentna cijena je cijena po kojoj se trguje ugljovodonicima između nezavisnih lica na slobodnom tržištu.
- (2) Referentnu cijenu za ugljovodonike koji se ekstrakuju u područjima iz člana 2 ovog zakona utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove ugljovodnika (u daljem tekstu: Ministarstvo ekonomije), uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, kvartalno do 15-og u mjesecu po isteku svakog kvartala i objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.
- (3) Referentna cijena utvrđuje se na osnovu postignute i kotirane cijene za ugljovodonike iste ili odgovarajuće vrste na slobodnom tržištu, sa usklađivanjima za razliku u kvalitetu, za troškove transporta do relevantnih tržišta, datumom isporuke, plaćanja i drugim rokovima i uslovima, kao i na osnovu postignute i kotirane cijene za ugljovodonične proizvode, sa usklađivanjima za rafinisanje i druge uporedive cijene ili vrednovanja ugljovodnika koja mogu biti na raspolaganju.
- (4) U postupku utvrđivanja referentne cijene neće se koristiti cijene postignute između povezanih lica, odnosno drugi elementi koji bi mogli biti od uticaja na utvrđivanje nižeg nivoa ugovorene cijene od cijene koja se formira između nezavisnih lica na slobodnom tržištu.
- (5) Bliži postupak i način utvrđivanja referentne cijene propisuje Ministarstvo ekonomije uz saglasnost Ministarstva.

Poreska stopa

Član 16

- (1) Stopa poreza na ugljovodonike iznosi 59% od poreske osnovice.

Odvojena računovodstvena evidencija

Član 17

- (1) Poreski obveznik dužan je da vodi odvojenu računovodstvenu evidenciju radi posebnog iskazivanja rezultata poslovnih aktivnosti koje se odnose na upstream operacije.
- (2) Poreski obveznik dužan je da, u skladu sa stavom 1 ovog člana, sačini i podnese odvojene finansijske iskaze u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

III. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA NA UGLJIVODONIKE

Poreski period

Član 18

- (1) Poreski period za koji se obračunava porez na ugljovodonike je finansijska godina.
- (2) Finansijska godina je kalendarska godina, osim u slučaju likvidacije ili otpočinjanja obavljanja djelatnosti u toku godine.
- (3) Porez na ugljovodonike se obračunava nakon isteka finansijske godine ili drugog perioda utvrđivanja poreza, prema poreskoj osnovici ostvarenoj u tom periodu.

Godišnja poreska prijava

Član 19

- (1) Poreski obveznik dužan je da za period za koji se obračunava porez na ugljovodonike poreskom organu podnese godišnju poresku prijavu.
- (2) Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se najkasnije u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez.
- (3) Poreski obveznik uz prijavu iz stava 1 ovog člana dostavlja finansijske iskaze za koje je izvršena revizija u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
- (4) Poreski organ rješenjem utvrđuje iznos godišnjeg poreza na ugljovodonike u roku od 45 dana, od dana isteka roka iz stava 2 ovog člana.
- (5) Poreski obveznik je dužan da uplati razliku između poreza koji je utvrđen rješenjem iz stava 4 ovog člana i plaćenih akontacija za odnosni poreski period, u roku od 15 dana od dana dostavljanja tog rješenja.

- (6) Ako je poreski obveznik zaključio više ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika kao isto pravno lice dužan je da podnese jednu godišnju poresku prijavu.

Privremena poreska prijava

Član 20

- (1) Poreski obveznik dužan je da u roku od 30 dana od dana početka proizvodnje ili transporta ugljovodnika, odnosno ostvarenja prihoda od upstream operacija, poreskom organu podnese privremenu prijavu za obračun akontativnog poreza na ugljovodnike sa procjenom prihoda za tekući poreski period.
- (2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana, za tekući poreski period dužan je poreskom organu da podnese prijavu iz stava 1 ovog člana do 31. januara tekuće godine.
- (3) Poreski organ rješenjem utvrđuje iznos akontacije u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave iz st. 1 i 2 ovog člana.
- (4) Oblik i sadržinu privremene poreske prijave iz stava 1 ovog člana i godišnje poreske prijave iz člana 19 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Akontativno plaćanje poreza na ugljovodnike

Član 21

- (1) Poreski obveznik, tokom godine, porez na ugljovodnike plaća kvartalno u vidu akontacija na osnovu rješenja iz člana 20 ovog zakona.
- (2) Akontacija iz stava 1 ovog člana plaća se do 15-og u mjesecu po isteku svakog kvartala.
- (3) Akontacija plaćenog poreza iz stava 2 ovog člana smatra se kreditom u odnosu na obavezu po godišnjoj poreskoj prijavi.
- (4) Ako je poreski obveznik tokom godine u obliku akontacija platio više poreza nego što je dužan da plati po godišnjoj poreskoj prijavi, više plaćeni porez mu se vraća na njegov zahtjev ili se uračunava u akontaciju za naredni period.

Pripadnost prihoda od poreza na ugljovodnike

Član 22

Prihodi od poreza na ugljovodnike pripadaju budžetu Crne Gore i fondu za ugljovodnike, u srazmjeri 20:80.

IV. POVJERLJIVE INFORMACIJE I SHODNA PRIMJENA PROPISA

Povjerljive informacije

Član 23

- (1) Informacije koje poreski organ posjeduje o poreskom obvezniku smatraju se povjerljivim informacijama i mogu se učiniti dostupnim nadležnom državnom organu u skladu sa zakonom.
- (2) Nadležni državni organ dužan je da čuva tajnost informacija koje dobije u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (3) Informacije o poreskom obvezniku poreski organ može dostaviti na zamolnicu nadležnom organu strane države, pod uslovom reciprociteta, ako je u toj državi obezbijeđena zaštita povjerljivosti informacija najmanje kao na nivou zaštite utvrđen ovim zakonom, odnosno drugom organu u skladu sa međunarodnim ugovorom.
- (4) Poreski organ može odrediti uslove i ograničenja u korišćenju informacija iz stava 3 ovog člana.
- (5) Ministarstvo može propisati koje se informacije smatraju povjerljivim u smislu stava 1 ovog člana, kao i način dostavljanja tih informacija.

Shodna primjena propisa

Član 24

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom (kontrola, žalbeni postupak, prinudna naplata, kamate i dr.) shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreski postupak.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 25

- (1) Novčanom kaznom od 10.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
 - 1) poreskom organu ne dostavi odgovarajuća sredstva obezbjeđenja za reinvestiranje novčanih sredstava iz člana 8 stav 3 ovog zakona (član 8 stav 4);
 - 2) ne vodi odvojenu računovodstvenu evidenciju iz člana 17 ovog zakona radi posebnog iskazivanja rezultata poslovnih aktivnosti koje se odnose na upstream operacije i ne sačini i podnese odvojene finansijske iskaze (član 17);
 - 3) ne podnese godišnju poresku prijavu nadležnom poreskom organu najkasnije u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez i uz prijavu ne dostavi finansijske iskaze (član 19 st. 1, 2 i 3);

- 4) ne uplati razliku između godišnjeg poreza koji je utvrđen rješenjem iz člana 19 stav 4 ovog zakona i plaćenih akontacija za poreski period iz člana 18 ovog zakona u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja (član 19 stav 5);
- 5) ne podnese privremenu prijavu za obračun akontativnog poreza na ugljovodonike sa procjenom prihoda poreskom organu u roku od 30 dana od dana početka proizvodnje ili transporta ugljovodonika, odnosno ostvarenja prihoda od upstream operacija (član 20 stav 1);
- 6) ne podnese privremenu prijavu za obračun akontativnog poreza na ugljovodonike iz člana 20 stav 1 ovog zakona poreskom organu do 31. januara tekuće godine (član 20 stav 2);
- 7) ne plati porez kvartalno u vidu akontacije do 15-og u mjesecu po isteku svakog kvartala (član 21 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 3.000 eura do 4.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Pripadnost prihoda do osnivanja fonda

Član 26

Do osnivanja fonda iz člana 22 ovog zakona prihodi od ugljovodonika pripadaju budžetu Crne Gore, u cjelosti.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 27

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 28

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona o porezu na ugljovodonike

Ustavni osnov za donošenje zakona o porezu na ugljovodonike sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru u koje spada i uvođenje poreza za finansiranje sredstava za obezbjeđivanje finansiranja javnih rashoda.

II. Razlozi za donošenje zakona

Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika koji je u primjeni od 2010. godine uređeni su uslovi, način i postupak istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u Crnoj Gori, kao i način i uslovu za raspisivanje tendera za dodjelu koncesija na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika na teritoriji koja je pod jurisdikcijom Crne Gore.

Saglasno postupku propisanom navedenim zakonom Ministarstvo ekonomije je krajem 2013. godine objavilo Javni poziv za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika koji je objavljen u »Službenom listu CG«, broj 39/13, i u domaćim i stranim štampanim medijima. Krajnji rok za podnošenje ponuda po navedenom javnom tenderu je 15. maj 2014. godine.

Radi stvaranja uslova za realizaciju aktivnosti definisanih navedenim zakonom i koncipiranja predvidivog poreskog okvira u oblasti proizvodnje ugljovodonika (upstream industrije), Vlada Crne Gore je sredinom 2012. godine usvojila Fiskalnu politiku upstream industrije ugljovodonik. Svrha navedenog dokumenta bila je orjentisana na projekciju koncepta buduće fiskalne politike za djelatnosti proizvodnje ugljovodonika, radi kreiranja efikasnog fiskalnog sistema koji podrazumijeva stabilnu i transparentnu poresku politiku na dugi rok, što je od interesa i za Državu Crnu Goru i za upstream industriju.

Prilikom kreiranja fiskalne politike u ovoj oblasti, Vlada se opredijelila za sistem ekstra poreza na ugljovodonike, čiji se osnovni elementi definišu ovim zakonom i istovremeno stvaraju uslovi za implementaciju dugoročnog i predividog sistema oporezivanja prihoda od ugljovodonika. Na ovaj način, potencijalni koncesionari se informišu o poreskim obavezama po osnovu obavljanja upstream aktivnosti, kroz definisanje predmeta oporezivanja, poreskog obveznika, poreske osnovice, stope, kao i drugih pitanja u vezi oporezivanja ovih aktivnosti.

Polazeći od osnovnih postulata fiskalne politike pripremljen je Predlog zakona kojim se uvodi obaveza plaćanja poreza na dobit od upstream operacija.

Imajući u vidu specifičnosti materije (predmet oporezivanja, poresku osnovicu sa definisanim приходima i rashodima koji se priznaju, poreskog obveznika...), a radi omogućavanja da država maksimalno kontroliše i ubira prihode po osnovu iskorišćavanja njenih neobnovljivih resursa, ovim zakonom se kao *lex specialis* definiše poreski sistem u ovoj industriji. Prihodi ostvareni od oporezivanja upstream aktivnosti bi se jednim dijelom rasporedjivali na budžeta Crne Gore, dok bi se veći dio sredstava izdvajao u poseban fond

kojim bi se upravljalo ovim sredstvima za budućnost, imajući u vidu da se radi o eksploataciju prirodnog bogatstva zemlje, kao i teritorijalnoj ograničenosti i ograničenosti rezervi ugljovodonika.

Kako se ovim zakonom uvodi nova vrsta fiskaliteta sa nizom specifičnosti kod oprezivanja, predloženo je da se prihodi ostvareni od obavljanja upstream aktivnosti oporezuju saglasno pravilima propisanim ovim zakonom, i istovremeno izuzmu od plaćanja poreza na dobit pravnih lica. S druge strane, prihodi koje ovi poreski obveznici ostvaruju po osnovu drugih nepovezanih aktivnosti sa upstream operacijama, uključujući kapitalne dobitke i prihode od kapitala bili bi predmet oporezivanja dobiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica.

III. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom

Materija obuhvaćena navedenim Predlogom Zakona nije izričito regulisana propisima EU.

IV. Objašnjenja osnovnih pravnih instituta

Čl. 1 do 6 – Ovim odredbama uvodi se obaveza plaćanja poreza na dobit od upstream operacija koje se odnose na ugljovodonike i preciziraju aktivnosti koje podliježu oporezivanju a koje se odnose na: vađenje ugljovodonika iz ležišta, izgradnju, korišćenje postrojenja i prateće opreme za potrebe proizvodnje i isporuke ugljovodonika, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport ili korišćenje nafte i gasa za potrebe proizvodnje ugljovodonika i aktivnosti povezane sa upstream operacijama, osim transporta ugljovodonika na veliko željezničkim, vazduhoplovnim, drumskim vozilima ili plovnim objektima koji su predmet posebnog zakona.

Ovim odredbama taksativno su nabrojana područja u kojima se obavljaju upstream operacije koje podliježu plaćanju poreza na ugljovodonika (u podmorju Crne Gore, van međunarodnih granica ili srednje razdjelne linije, van teritorije Crne Gore i u okviru granica kopnene teritorije, unutrašnjih voda i teritorijalnog mora Crne Gore).

Poreski obveznik u smislu ovog zakona je subjekat koji je registrovan kao privredno društvo ili dio stranog društva koje obavlja upstream operacije, na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, shodno Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika, kao i drugo lice koje obavlja upstream operacije u skladu sa međudržavnim ugovorom.

Čl. 7 do 17 - Ovim odredbama definisana je poreska osnovica poreza na ugljovodonike koju čini razlika između prihoda ostvarenih od upstream operacija i rashoda priznatih u skladu sa ovim zakonom. Navedeni su prihodi i rashodi koji se priznaju u poreske svrhe, kao i oni koji se ne priznaju kod obračuna poreske osnovice. Zakonom je izvršena klasifikacija rashoda na: kapitalne troškove, operativne troškove, sredstva uplaćena u fond za deinstalaciju i troškove finansiranja. Navedeni troškovi moraju biti dokumentovani i priznaju se u cjelini u momentu nastanka, izuzev kapitalnih troškova koji se vremenski razgraničavaju na period od 5 godina. U

cilju preciznog razgraničenja prihoda i rashoda kao ključnog segmenta za utvrđivanje oporezive dobiti od ovih aktivnosti, dato je ovlaštenje Ministarstvu finansija da donese poseban akt kojim bi se uredila oblast odredjivanja prihoda i rashoda za navedene svrhe.

Zakon posebno tretira pravo na prenos gubitaka, na način da se isti mogu prenositi bez vremenskog ograničenja na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, imajući u vidu uporednu praksu i specifičnost obavljanja djelatnosti kao i visinu troškova koji su nužni za otpočinjanje obavljanja upstream aktivnosti.

U cilju utvrđivanja stvarnog prihoda od proizvodnje ugljovodonika, uključujući i vrijednost zaliha ugljovodonika poseban akcenat je stavljen na način utvrđivanja poreske referentne cijene, kao tržišne – fer vrijednosti ugljovodonika, koja bi predstavljala cijenu po kojoj bi se moglo trgovati ugljovodonicima između nezavisnih lica na slobodnom tržištu. S tim u vezi, predloženo je da Ministarstvo ekonomije kvartalno utvrđuje ovu cijenu, uz saglasnost Vlade Crne Gore, i ista bi bila relevantna za poreski organ kod utvrđivanja godišnje poreske obaveze, u slučaju kada cijena iz ugovora o prodaji ugljovodonika, koju poreski obveznik koristi za utvrđivanje prihoda odstupa od utvrđene poreske referentne cijene.

Predloženo je da poreska stopa na prihode od upstream operacija iznosi 59%.

Imajući u vidu složenost predmetne materije, radi preciznog utvrđivanja, prihoda i rashoda, kao i poreske osnovice predviđena je obaveza poreskog obveznika da vodi odvojenu računovodstvenu evidenciju radi posebnog iskazivanja rezultata poslovnih aktivnosti koje se odnose na upstream operacije i sačini i podnese odvojene finansijske iskaze.

Čl. 18 do 22- Ovim odredbama je bliže propisan način obračunavanja i plaćanja poreza na ugljovodonike, uključujući poreski period, godišnju poresku prijavu, privremenu poresku prijavu i konačno, odnosno akontativno plaćanje ovog poreskog oblika.

Za razliku od poreza na dobit pravnih lica gdje poreski obveznik plaća porez po sistemu samooporezivanja, kod poreza na ugljovodonike poreski organ bi rješenjem utvrđivao konačnu i akontativnu poresku obavezu, a poreski obveznik bi bio dužan da tokom godine kvartalno plaća porez u vidu akontacija, na osnovu procjene prihoda od upstream aktivnosti za navedeni obračunski period.

Poreski obveznik bi bio u obavezi da uz godišnju poresku prijavu podnese i finansijske iskaze za koje je izvršena revizija, shodno posebnom zakonu.

Takodje, propisan je način raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu prihoda od poreza na ugljovodonike, tako da se isti dijele u srazmjeri 20:80 budžetu Crne Gore i fondu za ugljovodonike koji će se osnovati posebnim zakonom, kojim bi se bliže propisalo upravljanje i način upotrebe tih sredstva.

Čl. 23 do 28 – Ovim odredbama bliže se definišu povjerljive informacije koje poreski organ posjeduje o poreskom obvezniku, način njihovog dostavljanja i propisuje obaveza čuvanja tih podataka kao povjerljivih. U cilju obuhvata odnosa koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom (kontrola, žalbeni postupak, prinudna naplata, kamate i dr.) predviđena je shodna primjena Zakona o poreskoj administraciji.

Polazeći od fiskalnog kapaciteta budućih koncesionara za proizvodnju ugljovodonika i tretman ovih obveznika kao velikih poreskih obveznika propisane su maksimalne novčane kazne do 40.000,00 Eura za privredno društvo i do 4.000,00 Eura za odgovorno lice u privrednom društvu u slučaju povrede odredaba ovog zakona.

Predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. Razlozi za donošenje zakona po skraćenom postupku

U cilju blagovremene i efikasnije primjene Zakona kao normativne pretpostavke za upoznavanje inostranih investitora iz oblasti naftne industrije o poreskom tretmanu dobiti po osnovu upstream operacija na ugljovodonike i stimulisanja istih za prijavu na javni tender, posebno imajući u vidu kratak period za prijave (do 15. maja 2014. godine) Vlada Crne Gore predlaže da Skupština, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine, ovaj zakon donese po skraćenom postupku.

VI. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje zakona

U izradi ovog zakona Ministarstvo ekonomije je obezbijedilo donatorska sredstva od Vlade Kraljevine Norveške, na osnovu kojih su angažovani norveški konsultanti za oblast upstream industirije ugljovodonika.

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti dodatna sredstva u cilju administrativno-tehničke podrške Poreskoj upravi, radi implementacije (obuka inspektora, organizaciono-funkcionalna i IT podrška i dr.), utvrdjivanja, naplate i kontrole prihoda po osnovu obavljanja djelatnosti proizvodnje ugljovodonika.

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2-92/2

Podgorica, 30. I 2014.

MINISTARSTVO FINANSIJA

Dopisom broj 04-738 od 28. januara 2014. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o porezu na ugljovodonike** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s izjavom obrađivača propisa da ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

 MINISTAR
dr Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLADENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MF-IU/PZ/14/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o porezu na ugljovodnike		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Tax on Hydrocarbons		
2. Podaci o obradivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo finansija		
Sektor/odsjek	Direktorat za poreski i carinski sistem		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marina Perovic, 020/245-508 Marina.perovic@mif.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Tatjana Boškovic, 020/224-265 Tatjana.boškovic@mif.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organ državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
Organ državne uprave	Poreska uprava		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Glava VIII. Politika saradnje, član 100, Porezi			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☒	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno nespunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2014-2018		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o porezu na ugljovodnike nije predviđeno PPCG.		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o porezu na ugljovodnike je preveden na engleski jezik.	
11. Učestvovali konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi predloga zakona o porezu na ugljovodnike su učestvovali konsultanata iz Norveške koji su stručnjaci za oblast proizvodnje nafte i gasa i oporezivanje prihoda od ovih djelatnosti	
 Potpis: <i>[Signature]</i> Datum: 2014. godine	 Potpis: <i>[Signature]</i> Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevod propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLADENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrtu/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrtu/predloga propisa na Vladi	
M-FU/PZ/19/07	M-FU/PZ/19/07	
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	/	
3. Naziv nacrtu/predloga propisa Crne Gore	/	
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku	
Predlog zakona o porezu na ugljovodnike	Proposal for the Law on Tax on Hydrocarbons	
4. Usklađenost nacrtu/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije		
a)	b)	
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrtu/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	c) Usklađenost odredbe nacrtu/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije
		d) Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost
		e) Rok za postizanje potpune usklađenosti